

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਐਪੀਲੇਟ ਸਿਵਲ

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ.ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਕਿਰਲੂ, ਖਰਕੂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਦੇ ਹੋਰ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

Mst. ਕਿਸ਼ਨ ਦੱਤ, ਬਾਜ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਜਵਾਬਦੇਹ।

1947 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.256

ਕਸਟਮ-ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧੀ ਨੂੰ ਵੰਸ਼ਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ-5ਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ-ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਕਸਟਮਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਅਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ-ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ-ਕੀ ਜੱਦੀ ਪਕੜ ਦੇ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ 92 ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜਮਾਂਦਰੂ ਨਹੀਂ ਸਨ। 1914-18 ਦੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1868 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਸਟਮਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 9 ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਵਿਹੀਣ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ 'ਪਿੰਡ' ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜੋ 'ਪਿੰਡ' ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਪੜ੍ਹਦਾਦਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੂਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਹੇਲਡਿੰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਾ ਉਹ ਤੋਹਫ਼ਾ ਡੋਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਉਸਦੀ ਹੇਲਡਿੰਗ ਦੇ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਸੀ।

ਰਬਿਦਤ ਬਨਾਮ Mst. ਜਵਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੀ ਰਾਮ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ 21 ਦਸੰਬਰ 1946 ਨੂੰ ਕਾਂਗੜਾ ਵਿਖੇ ਧਰਮਾਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਵਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਐਪੀਲੇਟ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨਵੈਸਟਡ ਕੀਤੀ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਰੀ, ਸਬ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਨੂਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ 1946 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।

ਏ.ਐਨ.ਗਰੇਵਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਦਇਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ. 7 ਅਗਸਤ, 1944 ਨੂੰ ਕਿਰਲੂ, ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਰੁਲੀਆ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 12 ਕਨਾਲ 18 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਲੀਮਤ ਸਥਿਤ ਸੰਘਰਾਲ ਤਪਾ ਨਨਾਵਾਂ, ਤਹਿਸੀਲ ਹਮੀਰਪੁਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ

ਡੈਕਲਾਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਉੱਠੀ ਹੈ। ਘਨਸਾਰਾ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ.2, ਉਸ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ Mst. ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਈ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ.1, ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੇ ਇੱਕ-ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫਾ ਅਵੈਧ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ, ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਦਦੀਆਂ ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ.1, ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਿਆ। ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:-

- (1) ਕੀ ਮੁਦਈ ਘਨਸਾਰਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹਨ ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ?
- (2) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈ ਦੀ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਿਵਾਜ ਕੀ ਹੈ?
- (4) ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਤੋਹਫਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ?
- (5) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 3 ਨਾਬਾਲਗ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?
- (6) ਰਾਹਤ?

ਇਸ ਨੰਬਰ 1 ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਪੰਜਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਘਨਸਾਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ 2 ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਖਸਰਾ ਨੰ. 59 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਫੀਲਡ ਨੰਬਰ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੇ ਘਨਸਾਰਾ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਪਾਇਆ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਘਨਸਾਰਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੰ.5 ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰ.3 ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਘਨਸਾਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਈ ਉਸਦੀ ਧੀ, ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 59 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

Mst. ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ ਜੱਜ, ਕਾਂਗੜਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ 1946 ਨੂੰ ਗਈ। ਹੁਣ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਡੋਨਰ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਤੋਹਫਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਡੋਨਰ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਆਪ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਹੁਣ 21 ਦਸੰਬਰ 1946 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰ ਨਾਥ ਗਰੇਵਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਡੋਨਰ ਦੁਆਰਾ donee ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਵਿਹੀਣ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਧੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਤੋਹਫ਼ਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੇ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇੰਦਰ, ਡੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਅਤੇ ਮੁਲਖ ਰਾਜ, ਡੀ.ਡਬਲਯੂ.2, ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੂਜੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਕਿ ਘਨਸਾਰਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸਾ Mst. ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ 1914-18 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 92 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ:

ਸਵਾਲ 92. ਕੀ ਕੋਈ ਪਿਤਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦਾਜ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ, ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੀ ਸੰਪਤੀ (i) ਚੱਲ, (ii) ਅਚੱਲ, ਦਾ ਸਾਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਵਾਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜਮਾਂਦਰੂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਲਈ ਕਿਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ. ਅਜਿਹੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਮਰਦ ਜੱਦੀ ਵੰਸ਼ਜ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਵਿਹੀਣ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉੱਥੇ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜਮਾਂਦਰੂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਘਨਸਾਰਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 Mst.ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਈ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਘਨਸਾਰਾ ਦਾ ਕੋਈ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਘਨਸਾਰਾ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਘਨਸਾਰਾ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 92 ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਘਨਸਾਰਾ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹਨ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ 1868 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 9 ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਵਿਹੀਣ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ "Pind" ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "pind" ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਪੜਦਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਗੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੂਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰੋਵੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਿਤਾਬ "ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ" (ਟਰਾਈਬਲ ਲਾਅ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ:

ਗੋਸਾਈਂ ਅਤੇ ਦਾਗੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ " pind" ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਵ ਪੜ੍ਹਦਾਦਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ। -ਦਾਦਾ (ਪੜ੍ਹਦਾਦਾ)।"

ਜੇ ਸਮੱਗਰੀ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ, ਘਨਸਾਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਵਾਲ ਨੰ. 92 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਘਨਸਾਰਾ ਆਪਣੀ ਧੀ Mst.ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ।

ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਘਨਸਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੋਹਫ਼ਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਸੀ ਹੁਣ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਘਨਸਾਰਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ 1 ਕਨਾਲ 16 ਮਰਲੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਦਈ ਦੀ ਗੈਰ ਜੱਦੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਘਨਸਾਰਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।

ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਰਬਿਦਤ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਵਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਾਂ ਦਰਮਿਆਨੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਘਨਸਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੁਆਇੰਟ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
(ਅਨੁਵਾਦਕ)